

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 15Ps/1/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812212383
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vincent Svoboda
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2015:7812212383.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, samosudca JUDr. Vincent Svoboda, v právnej veci B. O., G.. XX.X.XXXX, K. P., Š. XX, zastúpeného pre konanie ustanovenou opatrovníčkou JUDr. Vierou Antoníkovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Trebišov, zastúpeného advokátom JUDr. Alexandrom Milkom, Cyrila a Metoda 4, Rožňava, v konaní o pozbavení spôsobilosti na právne úkony, na návrh navrhovateľa JUDr. Ladislava Csákóa, Hviezdoslavova 4, Rožňava, za účasti Okresnej prokuratúry Michalovce, takto

rozhodol:

- I. Návrh zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.
- III. Náhradu trov konania štátu nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ JUDr. Ladislav Csákó návrhom zo dňa 27.10.2012, doručeným súdu 29.10.2012, navrhol, aby súd pozbavil B. O., G.. XX.X.XXXX, /v ďalšom len vyšetrovaného/, spôsobilosti na právne úkony.

Svoj návrh odôvodnil tým, že ako advokát bol činný v konaniach, v ktorých vystupoval aj vyšetrovaný B. O.. V týchto konaniach vyšetrovaný konal protizákonne, najmä tým, že predkladal súdu rôzne fingoané doklady, na ktorých sa nachádzali odtlačky pečiatok a podpisy rôznych ľudí, ktoré neboli autentické. Týchto konaní bolo viacero, ktoré boli vedené na Okresnom súde v Rožňave 9C/953/2000, 4C/422/2000, 4C/18/2006 a konania na Okresnom súde v Pezinku 5C/825/2000.

Podľa názoru navrhovateľa konanie vyšetrovaného napíňa aj znaky rôznych trestných činov a z tohto dôvodu podal na vyšetrovaného aj trestné oznámenie. V rámci trestného konania, ktoré sa viedlo voči vyšetrovanému za rôzne skutky, nebol odsúdený z dôvodu, že nie je príčetný. Poukázal na trestné stíhanie vo veci 1Pv/1127/10, ktoré trestné stíhanie bolo zastavené uznesením zo dňa 14.5.2012, keďže vyšetrovaný nebol v čase spáchania činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Navrhovateľ poukázal aj na znalecký posudok č. 73/2012 zo dňa 10.4.2012, vo vyššie citovanej trestnej veci v ktorom znalci ustálili, že vyšetrovaný trpí nevyliciteľnou psychickou poruchou označenou ako trvalá porucha s bludmi a uviedli, že pobyt menovaného na slobode pre spoločnosť je potencionálne nebezpečný.

Navrhovateľ uviedol, že vyšetrovaný aj napriek trestnému konaniu voči jeho osobe, naďalej predkladal sfalšované listinné dôkazy na Krajskú prokuratúru v Košiciach, s tým, že sfalšoval pečiátku a podpis súdneho znalca. Ďalej uviedol, že vyšetrovaný si zabezpečil podvodným spôsobom aj dlhú zbraň, malorážku a brokovnicu. Aj z tohto dôvodu je pobyt menovaného na slobode pre spoločnosť nebezpečný.

Podľa názoru navrhovateľa vyšetrovaný trpí závažným psychickým ochorením, na základe ktorého považuje rôznych ľudí, navrhovateľa, sudcov Okresného súdu v Rožňave, Okresného prokurátora v Rožňave, bývalého primátora mesta Rožňava za svojich nepriateľov a vyšetrovaného pobyt na slobode je z hľadiska psychiatrického nebezpečný.

Súd oboznámením sa s návrhom na začatie konania, so znaleckým posudkom č. 73/2012 zo dňa 10.4.2012 - /č.l.47/, s uznesením Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves zo dňa 14.5.2012 č. 1Pv/1127/10 /č.l.2-4/, so znaleckým posudkom č. 07/2014 zo dňa 10.2.2014, vypracovaného znaleckou organizáciou FORENZA s.r.o. /č.l.64-80/, s výpoveďou V..M.. T. V.Ó., O.. na pojednávaní dňa 18.6.2014 /č.l.119/, so správou z Psychiatrickej liečebne v Plešivci zo dňa 26.2.2015 /č.l.174/, uznesením Okresného súdu Košice II., zo dňa 18.12.2014 /č.l.155,156/, s výpoveďou M.. O. V., primára Psychiatrickej liečebne v Plešivci na pojednávaní dňa 18.12.2014 na Okresnom súde Košice II. /č.l. 157,158/, s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. 7Tos/13/2015 /č.l.175,176/, vypočutím B. O. na pojednávaní dňa 28.8.2015, ako aj s ďalším obsahom spisu, zistil nasledovný skutkový stav :

Navrhovateľ k návrhu pripojil uznesenie Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves č. k. 1 Pv 1127/10 zo dňa 14.5.2012, ktorým prokurátor Okresnej prokuratúry v Spišskej Novej Vsi zastavil trestné stíhanie B. O., pretože nebol v čase spáchania činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Trestné stíhanie bolo voči B. O. vedené pre prečin ohovárania a prečin krivého obvinenia, ktorého sa vyšetrovaný mal dopustiť tak, že uviedol nepravdivé údaje o samotnom navrhovateľovi, ktorý ho zastupoval v občianskom súdnom konaní, vedenom na Okresnom súde v Rožňave. Vyšetrovaný mal navrhovateľovi odovzdať sumu 1.000.000 Sk, z ktorej polovicu 500.000 Sk mal navrhovateľ odovzdať sudkyňou Okresného súdu v Rožňave. V uvedenom uznesení je uvedené, že skutkový stav dostatočne odôvodňuje záver, že obvinený B. O. sa k skutku popísanom vo výroku uznesenia dopustil. V závere uznesenia je uvedené, že bol vypracovaný znalecký posudok č. 73/2012 zo dňa 10.4.2012, v ktorom znalci poukázali na to, že obvinený B. O. trpí závažnou psychickou poruchou - trvalou poruchou s bludmi a obvinený v čase spáchania skutku nemohol ovládať svoje konanie, nemohol rozpoznať nebezpečnosť svojho konania pre spoločnosť a nechápal zmysel svojho konania. Obvinený podľa ich odborných zistení nechápe zmysel trestného konania. Pobyt obvineného na slobode je z psychiatrického hľadiska pre spoločnosť potencionálne nebezpečný a navrhli obvinenému nariadiť ochranné liečenie psychiatrické ústavnou formou /č.l.2-4/.

Súd si zabezpečil v konaní znalecký posudok č. 73/2012, vypracovaný znalcami M.. C. M. a M.. C. M., zo dňa 10.4.2012 /č.l.47/.

Z uvedeného posudku /č.l. 1042/ je zrejmé, že vyšetrovaný bol hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Prešove od 24.1. do 7.2.2012 a následne od 17.2.2012 do 21.3.2012. V závere posudku III. /č.l. 1048/ je uvedené, že obvinený B. O. trpí závažnou psychickou poruchou - trvalou poruchou s bludmi a z tohto dôvodu nemohol ovládať svoje konanie a nemohol rozpoznať nebezpečnosť svojho konania pre spoločnosť a nemohol pochopiť ani zmysel trestného konania. Ďalej v závere je uvedené, že pobyt obvineného na slobode je z psychiatrického hľadiska pre spoločnosť potencionálne nebezpečný, nie je závislý od návykových látok a znalci navrhujú nariadiť ochranné liečenie psychiatrické ústavnou formou.

Súd uznesením zo dňa 8.10.2013 nariadil vo veci znalecké dokazovanie znaleckou organizáciou FORENZA - znalecká organizácia psychiatrická spol. s r.o., na posúdenie, či vyšetrovaný B. O. trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodného rázu a či jeho zdravotný stav odôvodňuje pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, prípadne obmedzenie spôsobilosti na právne úkony /č.l.56-58/.

Uvedená znalecká organizácia vypracovala znalecký posudok č. 07/2014 zo dňa 10.2.2014 /č.l.64-74/. Znalecká organizácia na otázku súdu, v závere /č.l.73/ 1. Či trpí duševnou poruchou, znalec udáva, že u menovaného sa jedná o trvalú poruchu s bludmi /kód choroby podľa aktuálne platnej Medzinárodnej klasifikácie chorôb, 10.revízia je F22/ a jedná sa o vážnu duševnú chorobu, pri ktorej má postihnutý poruchy myslenia - myslí si niečo, čo nie je pravda, nedá sa presvedčiť o tom, že to nie je pravda a pod vplyvom bludu sa aj správa. Nemá pocit duševnej choroby, cíti sa úplne duševne zdravý. Iné časti psychicky /okrem myslenia/ nie sú pri trvalej poruche s bludmi podstatne postihnuté. Znalec navrhuje, aby bolo u vyšetrovaného obmedzená spôsobilosť na právne úkony v tom zmysle, aby menovaný

nemohol samostatne vystupovať pred štátnymi orgánmi a organizáciami, a aby nemohol byť vlastníkom strelnej zbrane. Na otázku 3., pokiaľ sa týka narábania s určitou finančnou čiastkou, znalec uviedol, že obmedzenie spôsobilosti nakladania nie je nutné. V ďalšom bode 5., je uvedené, že menovaný nie je schopný chápať zmysel trestného konania. V bode 6., znalec navrhol, že nedoporučuje menovaného vypočuť pred súdom a nedoporučuje mu ani doručovať rozsudok súdu, že nie je schopný pochopiť význam súdneho rozhodnutia /č.l.73/.

Okresná prokuratúra Michalovce, podaním zo dňa 2.6.2014 uviedla, že celkový stav vyšetrovaného, pokiaľ sa týka uskutočňovať právne úkony, nie je možné posúdiť len na základe znaleckého posudku, ale je potrebné vyhodnotiť aj výsluchom samotného navrhovateľa, znalca, ako aj listinnými dôkazmi. V uvedenom podaní je ďalej uvedené, že spôsobilosť B. O. spravovať svoj majetok, je potrebné posúdiť aj v kontexte s jeho správaním, keďže menovaný predkladá úradom rôzne písomnosti, ktoré sám vyhotovil, pričom ide o rozhodnutia v konkrétnych veciach, či lekárske správy, zväzok ktorých zástupca okresnej prokuratúry predložil v uvedenom podaní /č.l.92-111/. V súvislosti s tým je potrebné skúmať vplyv duševnej poruchy menovaného na jeho celkové konanie a činy v rodine, v jeho spoločenskom styku s okolím, v pracovných vzťahov. Okresná prokuratúra ponechala na zváženie vypočuť B. O. vzhľadom na závery znaleckého posudku.

Okresná prokuratúra predložila zväzok rôznych listín, ktoré mal vypracovať vyšetrovaný, ktoré sám vypracoval. Jedná sa o podania Obvodného oddelenia PZ v Rožňave, adresovaný na Generálnu prokuratúru SR Bratislava, zo dňa 22.11.2000 /č.l.92,93/. List B. O., adresovaný Predsedovi vlády SR /č.l.94,95/, List B. O. adresovaný Generálnej prokuratúre SR bez dátumu /č.l.96-100/, uznesenie Krajskej prokuratúry Košice zo dňa 26.8.2005 /č.l.101,102/, uznesenie Okresného úradu vyšetrovania PZ SR Rožňava, zo dňa 20.1.1997 /č.l.103/, uznesenie Okresného úradu vyšetrovania PZ v Rimavskej Sobote, zo dňa 2.4.1997 /č.l.104/ a ďalšie písomnosti a rôzne lekárske nálezy.

Po oboznámení s týmito dôkazmi je zrejmé, že tieto sú obsahovo nezrozumiteľné a nie je možné ani za použitia výkladových pravidiel uvedených ustanovení § 35 ods. 2,3 zistiť ich obsah.

Na pojednávaní dňa 18.6.2014 V.. M.. T. V., O.. / č.l. 119/, znalec zodpovedný za činnosť znaleckej organizácie FORENZA - znalecká organizácia psychiatrická spol. s r.o., ktorá vypracovala znalecký posudok uviedol, že vyšetrovaný trpí chorobou trvalej poruchy s bludmi a pri tejto poruche je porucha obsahu myslenia a je tam prítomný, tzv. blud. Blud je termín psychiatrický, ktorý označuje poruchu myslenia, ktorá musí spĺňať určité kritériá : 1/ To, čo si osoba chorá myslí, nie je pravda, ale to musí byť preukázané, že to nie je pravda. 2/ Osoba sa nedá presvedčiť o tom, že nemá pravdu, to znamená, akékoľvek dôkazy, ktoré jej dáme, ona neakceptuje, nedá sa presvedčiť o tom, že to nie je pravda. 3/ Porucha myslenia, nepravda, ktorú si myslí, má vplyv na správanie tohto človeka. 4/ To, čo si ten človek myslí, je vysoko individuálne. Pokiaľ sa týka trvalej poruchy s bludmi u vyšetrovaného, ďalšie psychické funkcie, vnímanie, pamäť, vôľa, intelekt, nie sú postihnuté, to znamená, že menovaný je orientovaný v priestore, čase, pozná situáciu. Vníma objektívne realitu, pamäť nie je vážne narušená. Pokiaľ sa týka potencionálneho nebezpečenstva vyšetrovaného pre spoločnosť z hľadiska pobytu na slobode, V.. M.. T. V., uviedol, že pri tejto poruche je dôležitý obsah bludu, ktorý môže byť rôzny a môže sa aj meniť. Nebezpečnosť pacienta s touto diagnózou pre spoločnosť spočíva v tom, že si môže v rámci bludu myslieť nejakú nepravdu, napr. že niekto je jeho nepriateľ, chce mu škodiť, niekto mu niečo zlé urobil. Ďalej uviedol, že mali napr. jedného pacienta, ktorý si myslel o inom pacientovi, že mu zabil mamu, to vôbec nebola pravda a tento pacient sa podľa toho aj správal, ako keby to bola pravda. Tak v tom je nebezpečnosť. Vyšetrovaný B. O. trpí bludom paranoidným, to znamená, že osoba si myslí nepravdu, je o tom presvedčená, že niekto jej ubližuje, je proti nej, organizuje proti nej nejaké akcie, tú osobu že filmujú, chcú ju zničiť, alebo chcú zničiť niekoho v jeho okolí, toto je obsah paranoidných bludov. Znalec, pokiaľ sa týka podávania sťažností uviedol, že z psychiatrického hľadiska je nutné chrániť spoločnosť pred týmito sťažnosťami, ktoré vyplývajú z jeho bludov, avšak ako psychiater to nevedel posúdiť ako je potrebné chrániť spoločnosť pred takýmito úkonmi osoby. Pokiaľ sa týka liečenia tejto choroby, po niekoľkých rokoch môže dôjsť k zlepšeniu stavu, toto je však individuálne, avšak pokiaľ sa týka menovaného, možno urobiť záver, že liečba je neúčinná, keďže systém bludov je veľmi rozsiahly, takže táto porucha je u neho trvalá. Znalec neodporučil účasť vyšetrovaného na pojednávaní vzhľadom na možnosť nepredvídateľného správania takejto osoby /č.l.123/, resp. za prítomnosti ochranky. V závere znalec uviedol, že keďže niektoré psychické funkcie sú plne zachované u vyšetrovaného, vylučuje možnosť, aby tento bol úplne pozbavený spôsobilosti na právne úkony.

Navrhovateľ vo svojom podaní zo dňa 30.6.2014 /č.l.132,133/ uviedol, že konanie vyšetrovaného nie je následkom žiadnych bludov, ale jedná sa o veľmi premyslené pragmatické konanie, pretože svojou aktívnou fyzickou činnosťou vyrobil rôzne listiny, falšoval tieto dôkazy, a podľa názoru navrhovateľa výroba falšovaných listín nemôže súvisieť s jeho chorobou a naopak, ním vyrobené uznanie dlhov, písomných, smerovali práve k tomu, aby svoj majetok bezdôvodne rozmnožil. Takéto konanie podľa navrhovateľa boli motivované nie je jeho chorobnými myšlienkami, bludmi. Podľa názoru navrhovateľa, pokiaľ niektorá z duševných funkcií, u vyšetrovaného v danom prípade porucha myslenia je postihnutá, je daný dôvod na úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, teda pokiaľ táto duševná funkcia myslenia je vymiznutá, ako je to u vyšetrovaného.

Uznesením Okresného súdu Košice II., č.k. 8Nt/21/2014, zo dňa 18.12.2014 /č.l.155,156/, bolo rozhodnuté, že ochranná ústavná psychiatrická liečba nariadená B. O., ktorá bola nariadená uznesením Okresného súdu Košice II., sp.zn. 8Nt/14/2012, zo dňa 26.11.2012, sa mení na ambulantnú.

V uvedenom uznesení, odôvodnení je uvedené, že návrh na zmenu ochrannej psychiatrickej liečby podala Psychiatrická liečebňa v Plešivci, dňa 18.6.2014, z dôvodu, že vyšetrovaný sa zapája do pracovnej terapie, spolupracuje, liečebný režim nenarušuje a došlo k naplneniu účelu ústavnej liečby a z tohto dôvodu navrhoval zmenu liečby na ambulantnú.

V uvedenom konaní bol vypočutý ako svedok M.. O. V., M., riaditeľ psychiatrickej liečebne. Tento svedok na pojednávaní dňa 18.12.2014, uviedol : „Menovaný trpí závažným duševným ochorením trvalou poruchou s bludmi podľa novej kvalifikácie. Ide o ochorenie, kde dominujú bludné presvedčenia o prenasledovaní, poškodzovaní, páchaní krívd z okolia a toto ochorenie začína na základe domnelej, alebo skutočnej krivdy, s ktorou sa osobnosť nevyrovná a hľadá legálne formy obrany, a pri ich neúspechu postupne podľa svojich osobnostných daností stupňuje svoje obranné mechanizmy niekedy až za hranice zákona. Tak to bolo aj v tomto prípade. Dlhodobou liečbou došlo k stabilizácii stavu, ku kritickým postojom k svojmu konaniu. V lete sme podali návrh a v tejto dobe došlo k prechodnému zhoršeniu stavu, čo pravdepodobne súviselo s nižšími hladinami potrebných liečiv a k určitej manifestácii predošlých postojov. Preto sme návrh vzali späť a do liečby sme nasadali injekčné preparáty s dlhodobým účinkom, depotné neuroleptiká, ktoré sa podávali v jeho prípade v 3-týždňovom intervale a je zaručené, že účinok liekov sa reálne dostaví. Týmto spôsobom sa stav stabilizoval a môžeme konštatovať, že ide o kompenzovaný stav v ústavných podmienkach a lepší liečebný účinok nedosiahneme. Účel ústavnej liečby bol dosiahnutý. Pri dodržiavaní zásad ambulantnej liečby a užívaní liekov, jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný. Jeho liečba bude pokračovať pri našej liečebni a kontrola bude kontinuálna.“

Proti uvedenému uzneseniu podala sťažnosť Okresná prokuratúra Košice II., podaním zo dňa 14.1.2015 /č.l.159/, v ktorom uviedla, že B. O.Á. pred samotným podaním návrhu na zmenu ústavnej ochrannej psychiatrickej liečby podal niekoľko podaní adresovaných Generálnemu prokurátorovi SR, ako aj iným inštitúciám, ktorých hrubým spôsobom osočuje prokurátorov Okresnej prokuratúry Rožňava, ako aj sudcov Okresného súdu Rožňava, čím značne znevažuje ich spoločenské postavenie, povesť a vážnosť u spoluobčanov, ako aj v zamestnaní.

Uvedené uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Košiciach č. 7Tos/13/2015, zo dňa 5.2.2015 /č.l.175,176/.

Na pojednávaní dňa 28.1.2015 bol vypočutý ako svedok okresný prokurátor B.. J. W. /č.l.165-167/, ktorý uviedol, že B. O. bol známym bývalého okresného prokurátora, s ktorým si aj tykal. Svedok ďalej uviedol, že B. O. podával rôzne písomné podania, sťažnosti v 90-tych rokoch, ktoré mali neustále agresívnejší charakter, ktoré súviseli s jeho podnikaním, s tým, že svedok sa nechal vylúčiť z pojednávaní u týchto vecí. Podľa názoru svedka B. O. mal ťažký úraz hlavy asi pred 10 až 15 rokmi, čo mohlo ovplyvniť jeho správanie. Pokiaľ sa týka sťažností, tieto boli doručované prokuratúre v Rožňave aj po 27.8.2013, kedy bol vyšetrovaný umiestnený do liečebne k výkonu ochranného liečenia. Vyšetrovaný podáva množstvo podaní cez generálnu, krajskú, okresnú prokuratúru, keďže svedok sa cítil byť zaujatý, tieto veci vybavovala Okresná prokuratúra v Spišskej Novej Vsi. Pokiaľ sa týka správania vyšetrovaného na verejnosti z pohľadu jeho osobných skúseností, svedok uviedol, že správanie vyšetrovaného, zvlášť v civilných veciach bolo mimoriadne čudné a zarážajúce vo vzťahu k sudcom, ktorí prejednávali

tieto veci. Svedok ďalej uviedol, že vyšetovaný nemá žiadnu zbraň oficiálne. Pokiaľ sa týka choroby vyšetovaného, svedok nadobudol názor, že on je hlavným nepriateľom v bludoch vyšetovaného a z tohto dôvodu jeho konanie, teda vyšetovaného môže byť nepredvídateľné v budúcnosti. Svedok uviedol, že vyšetovaný mal aj takú predstavu, že svedok ho dal zavraždiť, resp. mal najat' nejakých ľudí na jeho zavraždenie a tento blud pretrváva vo všetkých jeho podaniach. Podľa výpovede svedka vyšetovaný falšuje nielen uznesenia, rozhodnutia prokuratúry, ale aj lekárske správy odborného lekára, psychiatra, ktoré správy vie vyrobiť.

Na dotaz súdu adresovaný Psychiatrickej liečebni v Plešivci, zo dňa 26.2.2015/ č.l. 170/ aký je súčasný zdravotný stav vyšetovaného, či sa podrobuje dobrovoľne nariadenej liečbe a či sa môže zúčastniť pojednávania a či ho možno vypočúť ako účastníka, v akom rozsahu Psychiatrická liečebňa v Plešivci, podaním zo dňa 26.2.2015 zaslala súdu správu. V uvedenej správe /č.l.174/ je uvedené, že vyšetovaný v súčasnosti môže byť vypočutý na súdnom pojednávaní bez nejakých špeciálnych opatrení, s tým, že na pojednávaní môže byť aj samotný navrhovateľ, aj zástupca prokuratúry, s tým, že v prítomnosti jeho advokáta je možné vypočúvať B. O. pred okresným súdom ku všetkým skutočnostiam.

Na pojednávaní dňa 6.5.2015 bola ako svedkyňa vypočutá manželka vyšetovaného N. O. /č.l.192/, ktorá uviedla, že manželstvo uzavrela s vyšetovaným v septembri 1977, majú 2 plnoleté deti B. Q. M., s tým, že majú spoločnú firmu Q. A.. A. P..U., T.: XX XXX XXX, so sídlom v Rožňave, kde pracuje ako účtovníčka. Pokiaľ sa týka správania vyšetovaného, manžela, uviedla, že z jej pohľadu je správanie manžela normálne, je stabilizovaný, o čom bola poskytnutá lekárska správa z Psychiatrickej liečebne v Plešivci. Na otázku súdu, či vie o podaniach, ktoré píše jej manžel na rôzne orgány, svedkyňa uviedla, že o tom nevie a toto ani s ňou nekonzultuje. Ďalej uviedla, že sú nejaké spory medzi spoločnosťou, kde manžel je konateľom a Poľovníckym združením A. B., ktoré združenie zastupuje navrhovateľ v tomto konaní JUDr. Csákó, jedná sa o zaplatenie prác, ktoré boli prevedené spoločnosťou pre toto združenie. Podľa svedkyne stav manžela je stabilizovaný, až na cukrovku a z tohto dôvodu má problémy s chôdzou a má diabetickú nohu. Na otázku súdu, či si je vedomá toho, že podľa znalcov manžel trpí chorobou bludov, svedkyňa uviedla, že manžel vie normálne komunikovať k veci a nie je človek, ktorý by sa nevedel o seba postarať. Vie sa o seba normálne postarať. Pokiaľ sa týka bežného správania, nakupovania, vybavovania vecí po úradoch svedkyňa uviedla, že manžel chodí riadne normálne na úrady, ale minimálne, keďže má problémy s nohou. Dôchodok si preberá sám, keď mu poštarka donesie. Bolo bežné, že sa zúčastňovala aj rodinných osláv, avšak v poslednom čase vzhľadom na jeho zdravotný stav, tieto návštevy sú obmedzené, venoval sa športu, predtým šoféroval, poľovníctvu. Všetky zbrane sú odpredané, nemá žiadnu zbraň. Svedkyňa ďalej uviedla, že pred 12.9.2013, kedy bol umiestnený na psychiatrické liečenie až do 6.3.2015, nebol na nijakom psychiatrickom liečení, bol iba na bežnom liečení. Pokiaľ sa týka rozhodovania v spoločnosti, rozhoduje manžel a svedkyňa uhradza faktúry spoločnosti a konzultuje s manželom veci týkajúce sa spoločnosti. Na otázku súdu, či svedkyňa necíti potrebu obmedziť v nejakom rozsahu spôsobilosť jej manžela k právnym úkonom, pokiaľ sa týka nakladania s majetkom, s peňažnými prostriedkami, zvlášť pokiaľ sa týka podnikania, svedkyňa udáva, že podľa jej názoru nie je potrebné v nijakom rozsahu obmedzovať spôsobilosť na právne úkony jej manžela.

Syn vyšetovaného B. O. na tomto pojednávaní /č.l. 196/ uviedol, že býva v Rožňave, s tým, že jeho rodičia s bratom M. bývajú v polyfunkčnom dome. Svedok uviedol, že podľa jeho názoru otec netrpí žiadnymi psychickými problémami, je zdravý, vníma, rozumie, reaguje na všetky podnety, otázky, je plne pri zmysloch. Pokiaľ sa týka podnikania, pomáha mu vo všetkom, o čo ho požiada a je zamestnancom spoločnosti riadne v pracovnom pomere. Otec zháňa robotu, snaží sa udržať firmu, komunikuje riadne s obchodnými partnermi. Pokiaľ sa týka liečenia, podľa názoru svedka, toto vôbec nebolo potrebné, keďže otec je úplne v poriadku a nemá vedomosť o tom, aby otec podával nejaké podania na orgány, zvlášť na orgány prokuratúry, nevie o týchto podaniach.

Na pojednávaní dňa 28.8.2015 /č.l.217/ bol vypočutý samotný B. O., ako účastník konania. Na tomto pojednávaní uviedol, že vie, že predmetom konania je pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, ktoré podal JUDr. Csákó, ktorý ho aj zastupoval v čase, keď jeho spoločnosť vykonávala nejaké práce v O. M.. Následne však tento navrhovateľ zastupoval poľovnícke združenie proti spoločnosti B. O.. V krátkosti uviedol, že sa narodil 23.5.1953 v I., základnú školu ukončil v G. A., má stredoškolské vzdelanie, 2 synov, jeden býva v Bratislave, tam sa presťahoval a starší syn býva s ním aj s manželkou.

Pokiaľ sa týka zdravotného stavu B. O. uviedol, že podrobuje sa liečbe cukrovky, 3 x denne si pichá inzulín podľa toho ako mu stúpa cukor, podľa toho aj podriaďuje svoju liečbu. Každých 28 dní chodí na injekciu k V. V. do Plešivca. Myslí si, že je v poriadku, nemá žiadne výkyvy, správa sa slušne.

Pokiaľ sa týka jeho správania v bežnom živote, vyšetrovaný uviedol, že ráno chodí na nákupy a vykonáva úkony, ktoré súvisia s jeho podnikateľskou činnosťou, vybavuje telefonáty a hľadá zákazky. Pokiaľ treba vycestovať, vycestuje aj za prácou. Pokiaľ sa týka aktivít jeho spoločnosti, ktorej je konateľom, vždy si na nejakú zákazku prenajme určitý objem ľudí, hlavne čo sa týka konkrétnych prác, aj zodpovedného pracovníka, ktorý riadi celý chod tejto zákazky. Hlavnou činnosťou spoločnosti sú stavebné práce. Ľudí zamestnáva podľa potreby, buď na dohodu, alebo živnostníkov. Pokiaľ sa týka sporov, vedie 2 občiansko-právne spory s Poľovníckym združením pod a s Č., ktoré sú vedené na tunajšom súde v Michalovciach. Na otázku súdu, aby ozrejmil, či vyhotovoval listiny v mene rôznych orgánov, rozhodnutia, uznesenia podpísané Generálnym prokurátorom SR, menovaný uviedol, že takéto rozhodnutia nevytvoril.

Zástupca prokuratúry navrhol, aby bol vypracovaný nový znalecký posudok, kde sa zohľadní zdravotný stav menovaného, vzhľadom na to, že posudok vo veci bol vypracovaný 8.10.2013 a vzhľadom aj na jeho schopnosť spôsobilosti na právne úkony, berúc do úvahy aj vykonané dokazovanie. V záverečnom prednese zástupca prokuratúry navrhol, aby vyšetrovaný bol čiastočne pozbavený spôsobilosti na právne úkony v tom zmysle, že nie je schopný samostatne konať pred súdmi, orgánmi štátnej správy a územnej samosprávy.

Navrhovateľ vo svojom podaní zo dňa 19.5.2015 /č.l.203/ navrhol, aby vyšetrovaný bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, keďže ublížil mnoho ľuďom a obohatil sa na úkor mnohých ďalších ľudí predložením rôznych vymyslených a nepravdivých udaní. Podľa názoru navrhovateľa záujem ostatných členov spoločnosti má prevýšiť záujem na zachovaní plnej spôsobilosti na právne úkony vyšetrovaného. Ďalej uviedol, že považoval za svoju morálnu povinnosť, aby podal predmetný návrh v záujme ochrany spoločnosti a ďalších účastníkov protistrán B. O. /č.l.203/.

Podľa § 10 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopný robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

Podľa ods. 2, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

Podľa § 120 ods. 2 O.s.p., vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach o povolenie uzavrieť manželstvo, o určenie a zapretie rodičovstva, o osvojitelnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e) súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhlí.

Podľa § 132 O.s.p., dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Zástupca prokuratúry navrhoval obmedziť spôsobilosť na právne úkony vyšetrovaného čiastočne v tom zmysle, aby nemohol konať pred súdom vo vzťahu k štátnym orgánom a orgánom územnej samosprávy.

Podľa § 7 ods. 1-3 O.s.p., v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány/1/.

Podľa ods. 2, v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne

záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa ods. 3, iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

V citovanom ustanovení § 7 O.s.p., je stanovená právomoc súdu rozhodovať o veciach tam uvedených. Uplatnením právomoci podľa § 7 ods. 1 O.s.p., spôsobilosti na právne úkony môžu súdy pozbaviť, alebo spôsobilosť na právne úkony môžu súdy obmedziť pre veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovnoprávných, rodinných, družstevných a obchodných vzťahov. Nad rámec právomoci priznanej súdom v § 7 O.s.p., pozbaviť spôsobilosti na právne úkony, alebo spôsobilosť na právne úkony obmedziť súdy nemôžu podľa vlastnej ľubovôle.

Súdy nemajú právomoc pozbaviť fyzickú osobu spôsobilosti vlastnými úkonmi, vstupovať do všetkých vzťahov upravených objektívnym právom. V rámci vzťahov upravených právnym poriadkom existujú vzťahy, v ktorých fyzická osoba stráca možnosť konať na základe rozhodnutia súdu, ďalej vzťahy, v ktorých takú možnosť stráca na základe zákona a napokon existujú právne vzťahy, v ktorých fyzická osoba nie je zbavená možnosti vystupovať sama za seba, lebo práva na konanie v určitom rozsahu právnych vzťahov ju nemôže zbaviť súd a tohto práva ju nezabavil ani zákon. Všeobecné súdy nemajú priznanú právomoc rozhodovať o obmedzení, alebo pozbavení ústavných práv a slobôd.

Ústava Slovenskej republiky úpravu niektorých práv a slobôd odkazuje na zákon /napr. článok 16, ods. 1 týkajúci sa nedotknuteľnosti osoby, článok 21 ods. 3 týkajúci sa nedotknuteľnosti obydlia, článok 25 ods. 2 týkajúci sa výkonu vojenskej služby a niektoré ďalšie ustanovenia/. V takých prípadoch zákon môže vysloviť, že osobu bez spôsobilosti na právne úkony pozbavuje príslušného práva. Práva a slobody, pri ktorých ústava nespĺnomocňuje zákon na určenie podmienok za akých sa právu alebo slobode priznáva ochrana, nemôžu byť obmedzené ani zákonom.

V článku 27 Ústavy Slovenskej republiky ods. 1 je uvedené : Petičné právo sa zaručuje. Každý má právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejného, alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány územnej samosprávy so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami. Podľa ods. 2 článku 27, petíciou nemožno vyzývať na porušovanie základných práv a slobôd. Podľa ods. 3 článku 27, petíciou nemožno zasahovať do nezávislosti súdu. V citovanom ustanovení ústavy v článku 27 nie je žiadna zmienka, odkaz na zákon ako je to uvedené vo vyššie citovaných ustanoveniach ústavy.

Z uvedeného vyplýva, že niektoré ústavné práva a slobody sa nemôžu odňať osobám pozbaveným spôsobilosti na právne úkony, alebo obmedzeným v tejto spôsobilosti. Príkladom za všetky práva a slobody je právo na život /článok 15 ods. 1/ (uznesenie Ústavného súdu SR, sp.zn. II. ÚS 10/95, z 28.3.1995).

V rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 27.9.2007, sp.zn. 30Cdo/3398/2007 je okrem iného uvedené : „Súdy môžu vo výroku rozsudku, ktorým obmedzujú fyzickú osobu spôsobilosti k právnym úkonom, určiť rozsah tohto obmedzenia len so zreteľom k právnym úkonom, z ktorých vznikajú, menia sa, či zanikajú občiansko-právne vzťahy /vrátane vzťahov obchodných/, pri ktorých riešení je v prípade sporu daná právomoc súdu. K ostatným právnym úkonom /k právnym úkonom nad rámec obmedzenia vysloveného právoplatným súdnym rozhodnutím/ sú tieto osoby celkom spôsobilé a jednáajú v nich sami, nezávisle na svojom zákonnom zástupcovi. Súd nie je oprávnený obmedziť účastníka konania vo vzťahu k jeho petičnému právu, poprípade v jeho procesnej spôsobilosti vo vzťahu k súdom podľa § 20 O.s.p., alebo voči iným štátnym orgánom.

Z citovaného ustanovenia § 7 O.s.p., v ktorom je upravená právomoc súdu, vyplýva, že súd môže prejednať iba vec, ktorá je upravená v tomto ustanovení.

Za daného stavu teda vyplýva, že súd nemá právomoc obmedziť spôsobilosť k právnym úkonom osobe vo vzťahu k jej petičnému právu, teda podávania sťažností, podnetov na štátne orgány, orgány samosprávy a taktiež nemá právomoc pozbaviť procesnej spôsobilosti vo vzťahu k súdom v zmysle ust. § 20 O.s.p. a tato spôsobilosť v citovanom rozsahu zostáva

vyšetrovanej osobe, aj keď sú u nej splnené predpoklady na úplne pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.

Vykonaným dokazovaním súd skúmal, či sú splnené predpoklady na úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony u vyšetrovaného.

Samotné zistenie, že človek trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodnou, na zbavenie spôsobilosti na právne úkony nestačí. Ďalším predpokladom je, že táto trvalá duševná porucha celkom vylučuje schopnosť človeka uskutočňovať právne úkony.

Súd dokazovaním skúmal, či vyšetrovaný vzhľadom na zistenú duševnú poruchu je spôsobilý vykonávať právne úkony v plnom rozsahu, resp. vykonávať len niektoré právne úkony.

Na pojednávaní 28.8.2015, na ktorom bol vypočutý B. O. ako účastník, súd zistil, že tento účastník vypovedal jasne a zrozumiteľne, bol orientovaný v priestore, čase, vedel, čo je predmetom konania a jeho výpoveď zodpovedala výpovedi bežného účastníka v konaní /č.l.217-219/.

Ošetrojúci lekár, primár, riaditeľ Psychiatrickej liečebne v Plešivci na pojednávaní na Okresnom súde Košice II., vo veci 8Nt/21/2014 /č.l.157/ uviedol okrem iného, že nasadením injekčných preparátov s dlhodobým účinkom v 3-týždňových intervaloch je zaručené, že účinok liekov sa reálne dostaví a týmto spôsobom sa stav stabilizoval a možno konštatovať, že ide o kompenzovaný stav v ústavných podmienkach a lepší liečebný účinok nedosiahneme. Účel ústavnej liečby bol dosiahnutý a pri dodržiavaní zásad ambulantnej liečby a užívanie liekov jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný / č.l.157/.

Na dotaz súdu zo dňa 30.10.2014 /č.l.145/ ohľadom konaní vedených proti vyšetrovanému v priestupkových veciach, tento úrad oznámil súdu podaním zo dňa 7.11.2014 /č.l.146/, že od r. 2009 nie je vedené proti vyšetrovanému žiadne priestupkové konanie, okrem veci č. 2011/00564, ktorá sa týkala priestupku vo vzťahu k jeho synovi M. O., ktorá však bola odložená /č.l.147/.

Z výpovede blízkych príbuzných vyšetrovaného manželky N. O. /č.l.192-195/, syna B. O. /č.l.196,197/ vyplýva, že vyšetrovaný sa správa v rodine normálne, zabezpečuje potreby rodiny a nie je potrebné obmedzovať jeho spôsobilosť na právne úkony.

Vyšetrovaný je spoločníkom a konateľom Q. A.. A. P.U.. /č.l.212-215/, ktorá spoločnosť je činná a vyšetrovaný zabezpečuje podnikanie v tejto spoločnosti svojou osobnou účasťou sa podieľa na jej chode.

Z vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že zistená trvalá duševná porucha nevylučuje vyšetrovaného uskutočňovať právne úkony celkom a z tohto dôvodu nie je splnený predpoklad na úplne alebo čiastočne pozbavenie vyšetrovaného na spôsobilosť na právne úkony.

Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony čiastočne, tak ako to navrhuje zástupca prokuratúry v tom zmysle, aby vyšetrovanému bola obmedzená spôsobilosť samostatne konať pred súdmi, orgánmi štátnej správy a územnej samosprávy, nie je možná z dôvodu, že nie je v právomoci súdu obmedziť spôsobilosť na právne úkony v rozsahu, tak ako to navrhuje zástupca prokuratúry z dôvodov vyššie uvedených.

Z uvedeného dôvodu nie je potrebné vykonať dokazovanie na zisťovanie pravosti listín a ich obsahu, ktoré vyhotovil samotný vyšetrovaný, keďže toto dokazovanie je bez právneho významu v tomto konaní.

Návrh zástupcu okresného prokurátora, aby súd vykonal nový znalecký posudok z dôvodu, že znalecký posudok bol vypracovaný 8.10.2013, kde by sa zohľadnil terajší zdravotný stav vyšetrovaného, súd považuje za neúčelný, vypracovanie ktorého nemá vplyv na rozhodnutie vo veci. V predmetnej veci boli vypracované, predložené dva znalecké posudky a posudok, resp. stanovisko primára Psychiatrickej liečebne v Plešivci, v ktorých je nepochybne preukázané, že vyšetrovaný trpí duševnou poruchou - trvalou poruchou s bludmi. Zistenie duševnej poruchy je nesporne preukázané a ďalšie znalecké dokazovanie v tomto smere je neúčelné. Predpoklad, či táto trvalá duševná porucha vylučuje schopnosť vyšetrovaného uskutočňovať právne úkony je vecou vykonaného dokazovania, ktoré súd vykonal a

dospel k vyššie citovaným záverom, že u vyšetrovaného nie sú splnené predpoklady, ktoré vylučujú, alebo obmedzujú, schopnosť uskutočňovať právne úkony.

Je potrebné uviesť, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia v súlade s ust. § 154 ods. 1 O.s.p. a tento stav bol náležite zistený.

Pokiaľ sa týka návrhu navrhovateľa, aby bola obmedzená spôsobilosť používať zbrane vyšetrovanému, k tomu je potrebné uviesť, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že vyšetrovaný nie je nositeľom žiadnej zbrane, avšak v zmysle zákona o strelných zbraniach č. 190/2003 Z.z. o odňatí zbrojného preukazu podľa § 26 ods. 1, rozhoduje Policajný útvar a nie súd.

Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Keďže v danom prípade sa jedná o konanie, ktoré mohlo začať i bez návrhu /§ 81 ods. 1 O.s.p./, súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku /výrok II.rozsudku/.

Podľa § 191 ods. 1 O.s.p., v konaní o spôsobilosť na právne úkony, trovy konania platí štát. Ak to možno spravodlivo žiadať, prizná súd štátu ich náhradu, proti tomu, u ktorého spôsobilosť na právne úkony v konaní šlo.

Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že v danom prípade trovy konania platí štát a keďže návrh na pozbavenie spôsobilosti bol zamietnutý, nie sú splnené predpoklady, aby súd priznal náhradu trov štátu proti vyšetrovanému a z tohto dôvodu súd náhradu trov konania štátu nepriznal /výrok III.rozsudku/.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde v 3 vyhotoveniach s prílohami.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti podľa § 42 ods. 3 O. s. p., to znamená musí byť z odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Ďalej z odvolania musí byť zjavné, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa dovolateľ domáha.

Odvolanie proti rozhodnutiu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak účastník dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie súdu, môže sa svojho práva domáhať návrhom na vykonania exekúcie.